

Vegyszermentes, kiváló

Tavaly sokan elkezdték a biológiai növényvédelmet a növényvédőszer-piac változásai miatt. Ez elsősorban a paprikatermesztőknél volt jelentős, hiszen a kivont diklórfosz hatóanyagot a megmaradt vegyszerekkel már nem lehetett eredményesen helyettesíteni.

A megszorított hatósági ellenőrzések és a külföldi piacok is mindinkább a vegyszermentes árualap termesztésére kényszerítik a piaci szereplőket. Még mindig sokan hezitálnak, bizonytalanok, és nem nyitnak a biológiai növényvédelem felé. Nekik is szólnak a biológiai növényvédelem mellett érvelő, valamint a néhány tévhitet eloszlató gondolatok.

Rovarok és más is

Az integrált növényvédelmi technológia nemcsak a természetes ellenségek használatát jelenti: a módszer a hasznos rovarok mellett más védekezési formákat is ötvöz a tökéletes eredmény érdekében. A kultúrák indításakor előrejelzésre ragadós színcsapdákat és fénycsapdákat helyezünk ki. Foltkezelésre használhatunk gyenge növényvédő szereket, illetve néhány készítmény a hasznos rovarok mellett is kijuttatható. Nem elhanyagolható előny, hogy a nyári melegben a növényeket nem stresszeljük, nekünk pedig nem kell a várakozási időre figyelni, akkor szedhetünk, amikor akarunk és könnyebb az ápolási munkák szervezése is. Sokan azt tartják, hogy hidegfóliás termesztésben nem lehet alkalmazni ezt a technológiát, mert nem szaporodnak fel a hasznos rovarok. Számos elégedett kertész is merek, akik eredményesen használják, nem is kis felületen. A technológia legfontosabb része a folyamatos ellenőrzés és a szaktanácsadókkal való rendszeres helyszíni egyeztetés.

A biológiai védelem nagy előnye, hogy a hasznos rovarok korai felszaporításával nyáron is szép, vegyszermentes, kiváló minőségű árut szedhetünk, és az egész év eredményes lehet.

Az utóbbi években a termelőknek számos nehézséggel kellett szembesülniük a piacon, különösen a nyári és az őszi időszakban. Biológiai növényvédelem nélkül a nyári időszakban sokan nem bírtak a kártevőkkel, a piac gyengülése miatt pedig korábban feladták a termesztést.

Tripsz nélkül jobb lett volna

Az elmaradt jövedelemnek azonban nem a gyenge ár volt az egyetlen oka, hanem például a tripszes paprikák nagy aránya, amelyek végül lecsó minőségben vagy a szemétkben végeztek. Sokan ebből a helyzetből úgy menekültek, hogy a fehér paprikáról áttértek a kaliforniai vagy kápia alakkörök termesztésére, vagy a korai és késői időszakokban hegyes erős paprikára, mert ezeken

Minden permetezés/ködölés visszafogja a növény fejlődését.

nem olyan szembetűnőek a tünetek. Gyakran használták nyáron a melegködképzőket, nemcsak gombaölő szerekkel, hanem hatásosnak vélt kemény rovarölő szerekkel is. Minden növényvédőszeres permetezés/ködölés általában látványosan visszafogja a növény fejlődését, ami termés kiesést is jelent. Ráadásul a vegyszeres permetezések után csak a várakozási idők elteltével lehet szedni, emiatt pedig az ápolási munkák is sokszor csúsznak.

Gyakori hiba, hogy a palántálás után olcsó piretroid készítményeket használnak a levéltetűre, ami után viszont csak 6-8 hét múlva lehet elkezdni a biológiai védelmet. Ezzel együtt már a palántanevelés során is vigyáznunk kell a különböző kémiai készítményekkel.

Mennyibe kerül?

Nagyon fontos tényező a biológiai növényvédelem költsége, ráadásul az ilyen technológiák árát nem lehet százszázalékosan előre megtervezni. Minden évben más a helyzet, összességében azonban elmondható,

Hidegfóliás paprikatermesztésben is működik

Szentes-Bio Kft. a Koppert biológiai növényvédelmi rendszerek és poszméh-kaptárak hivatalos forgalmazója

Szolgáltatásaink: biológiai hasznos rovarok telepítése, növényvédelmi szaktanácsadás zöldség és dísznövény kultúrákban, valamint kötődésfokozó poszméh-kaptárak forgalmazása virágzó zöldség- és gyümölcsültetvényekben

Elérhetőségeink: tel/fax: 63/400-584, Deák Gábor: 20/547-2626, e-mail: deakgabor@szentesbio.hu

Balog Zsolt: 20/431-2800, e-mail: balogzsolt@szentesbio.hu

www.szentesbio.hu

KOPPERT
BIOLOGICAL SYSTEMS

Kiváló Magyar Élelmiszerek

Jelenleg közel kilencven gyártó 452 terméke használhatja a Kiváló Magyar Élelmiszer védjegyet. Az 1998-ban létrehozott védjegy a termék átlag feletti minőségét tanúsítja, és – miután nem hatósági jel és nem kötelező megszerezni –, a piacon derül ki, hogy szükség van ilyen megkülönböztetésre. A védjegy elnyerésének az a feltétele, hogy a termék alapanyagai, a gyártási folyamat, illetve maga a végtermék ne egyszerűen elérje a hatályos jogszabályokban rögzített alsó értéket, hanem egy vagy több jellemzőben haladja meg azt. A szigorú követelményeknek való megfelelést a védjegy elnyerése után is rendszeresen ellenőrzik az MgSzH Élelmiszerbiztonsági és Állategészségügyi Igazgatóságai.

Az utóbbi egy-két évben láthatóan megnőtt az igény a védjegy iránt, kis híján ugyanannyi terméknek adta meg az Agrármarketing Centrum a védjegyhasználat lehetőségét az utóbbi két évben, mint az azelőtti tíz évben összesen.

Az új védjegyesek rendszerint a Foodapest Nemzetközi Élelmiszer, Ital és Vendéglátóipari Szakkiállítás idején vehetik át a díjat. Az idén húsz cég 95 terméke kapta meg a védjegyet, amelyek közül 25 zöldség-gyümölcs alapanyagból készült. A pálinkák most is túlsúlyban vannak az összes egyéb gyümölcs- és zöldségkészítményhez képest: a hat kitüntetett gyártóból három pálinkafőzde, a 25 termékből pedig 15 pálinka.

Kiváló Magyar Élelmiszer lett az idén a Békési Pálinka Zrt. Békési Ágyas Pálinka termékcsaládja (ágyas meggy-, szilva-, barack-, körte-, birs-, és diópálinkák); a Zsindelyes Pálinkafőzde Kft. Zsindelyes Szőlőpálinka termékcsaládja (Tokaji Hárslevelű, Pinot Noir, Tokaji Furmint, Cabernet Franc és Cserszegi Fűszeres szőlőpálinkák); a Bolyhos és Fia Bt. ágyas pálinka termékcsaládja (ágyas őszibarack és vegyes pálinkák); a Sotex Kft. Zümi mézzel ízesített bogyós szörpjei (áfonya- és feketeribiszke-szörpök); a Jona-Drink Kft. százszerű rostos almaleve földieperrel; valamint a Bonduelle Central Europe Kft. bab-, lencse-, zöldborsó- és kukoricakonzerv termékcsaládjai (vörösbab csípős mexikói mártásban, vörösbab csemegekukoricával, mexikói mártásban, vörös és fehér szárazbab, lencse, finom zöldborsó, morzsolt csemegekukorica, és Gold szuperédes morzsolt csemegekukorica).

– t –

▲ Kilencvenöt termék, köztük huszonöt zöldség-gyümölcs

Ragadozó atkák a levélfonákon

Virágpóloskák kiszórása paprikában

hogy négyzetméterenként 50-150 forinttal lehet számolni évenként. Az első években magasabb összeggel kell számolni, később mind kevesebbe kerül a bejáratott technológia. A tapasztalat szerint a legtöbb esetben már 80-100 Ft/m² körüli első évi ráfordítással is sikeres a módszer. Ezzel kapcsolatban nagyon sok a tévhit, komoly szakmai lapokban akár 200-300 Ft/m², vagy ennél még magasabb árról olvashattunk. Tapasztalatom szerint ez teljesen eltér a valóságtól. Ha volt is ilyenre példa, csak elenyésző számban.

A piac nem, a térszék igen

A biológiai növényvédelemmel termelt áru a szabad piacokon azonban semmi előnyt nem élvez a hagyományos védelemmel termelttel szemben, és nehéz megváltoztatni a kereskedőpárti szemléletet. Egyes felvásárlótelepeken azonban már érezhető egyfajta megkülönböztetés, ami az idén várhatóan még erősödik. Visszatértés formájában végül magasabb

jövedelmet könyvelhet el a biológiai növényvédelemmel dolgozó kertész.

Néha csak a biológia

Nem segítik a termelőket az utóbbi évek technológiai nehézségei sem. Paprikában a paradicsom bronzfoltosság vírus (TSWV), paradicsomban a Pepino mozaik vírus fenyeget, sőt paradicsomban itthon is megjelent már a Tuta absoluta (dél-amerikai paradicsommoly). Az utóbbi komoly veszély, Spanyolországban és a szomszédos országokban is súlyos veszteségeket okozott. Az előző hónapokban több cikk is szólt erről a kártevőről, több termelő használja már előrejelzésre a feromoncsapdákat. A kártevő különösen veszélyes, mert az imágók a szár mellé petéznek, és a kikelő lárvák átfúrhatják a szárat, de a levélen és a termésen is súlyos kárt okoznak. Kémiai szerekkel szinte lehetetlen védekezni ellene, szerencsére az integrált termesztésben az időben felszaporított ragadozókkal megoldható.

Deák Gábor
(Szentcsé-Bio Kft.)